

Í N D E X   G E N E R A L

0.	PRESENTACIÓ	23
0.1	MOTIVACIÓ	25
0.2	PRESENTACIÓ DE LA TESI DOCTORAL: LA DIMENSIÓ EUROPEA DE L'EDUCACIÓ ALS CENTRES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATORIA (ESO) DEL TARRAGONÈS	27
1.	MARC TEÒRIC I - LA UNIÓ EUROPEA: HISTÒRIA, POLÍTICA I LEGISLACIÓ	33
1.1	INTRODUCCIÓ:	39
1.2	TRETS IDEOLÒGICS I POLÍTICS DE LA UNIÓ EUROPEA	53
1.2.1	INTRODUCCIÓ: ELS IDEÒLEGS DE LA UE I ELS SEUS TRETS IDEOLÒGICS	53
1.2.2	LES POLÍTIQUES INTERNES DE LA UNIÓ EUROPEA	57
1.2.2.1	LES COMPETÈNCIES	57
1.2.2.2	COOPERACIÓ EN ELS ÀMBITS DE LA JUSTÍCIA I DELS ASSUMPTES D'INTERIOR...	75
1.2.2.3	POLÍTICA SOCIAL	77

1.2.3	LA UNIÓ PEL CIUTADÀ	83
1.2.4	LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA ..	85
1.3	MARC INSTITUCIONAL DE LA UNIÓ EUROPEA	89
1.3.1	PARLAMENT EUROPEU	91
1.3.2	CONSELL DE LA UNIÓ EUROPEA	96
1.3.3	COMISSIÓ EUROPEA	100
1.3.4	TRIBUNAL DE JUSTÍCIA	104
1.3.5	TRIBUNAL DE COMPTES	106
1.3.6	BANC CENTRAL EUROPEU	107
1.3.7	COMITÈ ECONÒMIC I SOCIAL	108
1.3.8	COMITÈ DE LES REGIONS	110
1.3.9	BANC EUROPEU D'INVERSIONS	111
1.3.10	DEFENSOR DEL POBLE EUROPEU.....	112
1.4	DELS TRACTATS DE MAASTRICHT, ÀMSTERDAM I NIÇA A LA CONSTITUCIÓ EUROPEA	115
1.4.1	TRACTAT DE MAASTRICHT	115
1.4.1.1	UNIÓ ECONÒMICA I MONETÀRIA (UEM)	116
1.4.1.2	UNIÓ POLÍTICA (UP)	119
1.4.2	TRACTAT D'AMSTERDAM	120

1.4.3	TRACTAT DE NIÇA	123
1.4.4	EL PROJECTE DE LA CONSTITUCIÓ EUROPEA	125
1.4.4.1	L'ESTRUCTURA DEL PROJECTE	126
1.4.4.2	PARTS DEL PROJECTE DE CONSTITUCIÓ ...	126
1.4.4.3	ELS OBJECTIUS DE LA UNIÓ AL PROJECTE DE LA CONSTITUCIÓ.....	127
2.	MARC TEÒRIC II - LA UNIÓ EUROPEA I L'EDUCACIÓ	131
2.1	INTRODUCCIÓ: LA DIMENSIÓ EUROPEA DE L'EDUCACIÓ	141
2.1.1	ETAPES DE LA POLÍTICA EDUCATIVA EUROPEA	141
2.1.1.1	PRIMERA ETAPA : PREOCUPACIÓ EXCESSIVA PER L'ECONOMIA (1957-1970) ..	144
2.1.1.2	SEGONA ETAPA : ELS PRIMERS PASSOS (1971-1986)	147
2.1.1.3	TERCERA ETAPA : EL PERÍODE DELS PROGRAMES (1986-1992)	150
2.1.1.4	QUARTA ETAPA : LA REVISIÓ I HARMO- NITZACIÓ DELS SISTEMES EDUCATIUS	151
2.1.2	ELS TRACTATS DE LA UNIÓ EUROPEA I L'EDUCACIÓ	152
2.1.2.1	TRACTAT DE MAASTRICHT (1992/1993)	153

2.1.2.2	TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT EUROPEA (V. CONSOLIDADA 2002)	157
2.1.2.3	TRACTAT D'AMSTERDAM	160
2.1.2.4	TRACTAT DE NIÇA	161
2.1.2.5	PROJECTE DE TRACTAT PEL QUAL S'INSTITUEIX UNA CONSTITUCIÓ PER EUROPA...	162
2.2	LÍNIES PROGRAMÀTIQUES DE LA POLÍTICA EDUCATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA	171
2.2.1	COOPERACIÓ EN EDUCACIÓ ENTRE ELS ESTATS MEMBRES, EEUU I CANADÀ	177
2.2.1.1	COOPERACIÓ ENTRE ELS ESTATS MEMBRES	177
2.2.1.2	COOPERACIÓ AMB EEUU	179
2.2.1.3	COOPERACIÓ AMB CANADÀ	181
2.2.2	INTEGRACIÓ SOCIAL	183
2.2.2.1	TREBALLADORS IMMIGRANTS I LES SEVES FAMÍLIES	183
2.2.2.2	LLUITA CONTRA LES DISCRIMINACIONS	184
2.2.3	POLÍTICA LINGÜÍSTICA	186
2.2.4	IGUALTAT D'OPORTUNITATS	188
2.2.4.1	IGUALTAT PELS DOS SEXES	188

2.2.4.2	INTEGRACIÓ ESCOLAR DELS DISMINUÏTS...	190
2.2.5	FORMACIÓ PROFESSIONAL	191
2.2.6	POLÍTICA UNIVERSITARIA	194
2.2.7	FORMACIÓ DEL PROFESSORAT.....	202
2.2.8	ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL I TEMPS LLIURE A LA UNIÓ EUROPEA.....	204
2.3	PROGRAMES EDUCATIUS ACTUALS DE LA UNIÓ EUROPEA	207
2.3.1	PROGRAMA SÒCRATES	208
2.3.1.1	ACCIÓ COMENIUS: EDUCACIÓ ESCOLAR	212
2.3.1.2	ACCIÓ ERASMUS: EDUCACIÓ SUPERIOR	215
2.3.1.3	ACCIÓ GRUNDTVIG: FORMACIÓ D'ADULTS I ALTRES ITINERARIS EDUCATIUS	218
2.3.1.4	ACCIÓ LINGUA: ENSENYAMENT I APRENTATGE D'IDIOMES	220
2.3.1.5	MINERVA: TECNOLOGÍA DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ EN L'ÀMBIT DE L'EDUCACIÓ	221
2.3.1.6	OBSERVACIÓ I INNOVACIÓ.....	222
2.3.1.7	ACCIONS CONJUNTES I MESURES D'ACOMPANYAMENT.....	222

2.3.2	PROGRAMA LEONARDO DA VINCI	223
2.3.3	PROGRAMA TEMPUS	225
2.3.4	PROGRAMA JOVENTUT	226
2.3.4.1	ACCIÓ 1: "JOVENTUT AMB EUROPA" (JCE)	228
2.3.4.2	ACCIÓ 2: "SERVEI DE VOLUNTARIAT EUROPEU" (SVE).....	229
2.3.5	ALTRES PROGRAMES I ACCIONS	230
2.4	SUBVENCIONS I AJUDES	235
2.5	SITUACIÓ DE LA DIMENSIÓ EUROPEA DE L'EDUCACIÓ EN ELS PAÏSOS DE LA UNIÓ EUROPEA	237
2.5.1	REPERCUSIÓ EN ELS SISTEMES EDUCATIUS	238
2.5.2	REPERCUSIÓ EN EL CURRÍCULUM	241
2.5.3	EL CONTINGUT DE L'EDUCACIÓ	242
2.6	EDUCACIÓ I FORMACIÓ VERS ELS REPTES TECNOLÒGICS, INDUSTRIALS I SOCIALS	245
2.7	LA DIMENSIÓ EUROPEA DE L'EDUCACIÓ ALS DOCUMENTS BÀSICS REFERENCIALS:.....	251
2.7.1	LLIBRE VERD SOBRE LA DIMENSIÓ EUROPEA DE L'EDUCACIÓ (1993)	252

2.7.2	LLIBRE BLANC SOBRE L'EDUCACIÓ I LA FORMACIÓ. "ENSENYAR I APRENDRE. VERS UNA SOCIETAT COGNITIVA" (1995)	254
2.7.3	LLIBRE VERD "EDUCACIÓ-FORMACIÓ-INVESTIGACIÓ. ELS OBSTACLES PER LA MOBILITAT TRANSNACIONAL" (1996)	261
2.7.4	PROJECTE DE PROGRAMA DE TREBALL DETALLAT PEL SEGUIMENT DE L'INFORME SOBRE ELS OBJECTIUS CONCRETS DELS SITEMES D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ (2001). AVALUACIÓ DEL PROJECTE (2003)	263
2.7.5	LA DIMENSIÓ EUROPEA DE L'EDUCACIÓ A L'ESTAT ESPANYOL I A CATALUNYA	270
2.7.5.1	LLEI D'ORDENACIÓ GENERAL DEL SISTEMA EDUCATIU (LOGSE) (1990)	270
2.7.5.2	LLEI ORGÁNICA DE QUALITAT DE L'EDUCACIÓ (LOCE) (2002).....	276
2.7.5.3	LA UNIÓ EUROPEA I L'EDUCACIÓ A CATALUNYA	282
3.	LA DIMENSIÓ EUROPEA DE L'EDUCACIÓ ALS CENTRES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATORIA DEL TARRAGONÈS: APLICACIÓ I DESENVOLUPAMENT DE LA INVESTIGACIÓ	291
3.1	INTRODUCCIÓ:	299
3.1.1	LA COMARCA DEL TARRAGONÈS I LES SEVES CARACTERÍSTIQUES.....	299

3.2	HIPÒTESIS I OBJECTIUS DEL TREBALL D'INVESTIGACIÓ	305
3.3	METODOLOGIA	309
3.3.1	TIPUS D'ESTUDI	309
3.3.2	TÈCNiques I INSTRUMENTS	315
3.3.2.1	PERSPECTIVA QUALITATIVA	316
3.3.2.2	PERSPECTIVA QUANTITATIVA	319
3.4	DESENVOLUPAMENT DE LA INVESTIGACIÓ EN L'ESTUDI DE CAMP : TÈCNiques PER A L'ANÀLISI DE DADES I DEL PROCÉS	323
3.4.1	ASPECTES GENERALS DE LA INVESTIGACIÓ EN RELACIÓ ALS DOS PRIMERS CAPÍTOLS	323
3.4.2	METODOLOGIA APLICADA A L'ESTUDI DE CAMP: EL QÜESTIONARI	326
3.4.2.1	ELABORACIÓ I VALIDACIÓ DEL QÜESTIONARI	326
3.4.2.2	PROCÉS DE SELECCIÓ I DEFINICIÓ DE LA MOSTRA	328
3.4.3	METODOLOGIA APLICADA A L'ESTUDI DE CAMP: L'ENTREVISTA EN PROFUNDITAT	339
3.4.3.1	REALITZACIÓ DE LES ENTREVISTES	339

4.	RESULTATS OBTINGUTS	347
4.1	QÜESTIONARI DELS ALUMNES	351
4.1.1	DADES QUANTITATIVES	351
4.1.1.1	DADES DE LA MOSTRA	352
4.1.1.2	CRÈDITS DE TEMES EUROPEUS	356
4.1.1.3	CONEIXEMENTS SOBRE LA UE	359
4.1.1.4	VALORACIÓ PERSONAL DE LA DIMENSIÓ EUROPEA	381
4.1.1.5	RESULTATS A LES PREGUNTES OBERTES DEL QÜESTIONARI	389
4.1.2	DADES QUALITATIVES	395
4.1.3	ANÀLISI DE LES DADES	403
4.2	QÜESTIONARI DELS PROFESSORS	413
4.2.1	DADES QUANTITATIVES	413
4.2.1.1	DADES DE LA MOSTRA	414
4.2.1.2	GRAU DE CONEIXEMENT DE LA UE EN L'ÀMBIT EDUCATIU	416
4.2.1.3	VALORACIÓ PERSONAL DE LA UNIÓ EUROPEA	419
4.2.1.4	COM ES TREBALLA A L'ESO LA DIMENSIÓ EUROPEA	422

4.2.1.5	PROPOSTA PER APLICAR LA DIMENSIÓ EUROPEA A L'ESO	428
4.2.1.6	RESULTATS A LES PREGUNTES OBERTES DEL QÜESTIONARI	431
4.2.2	DADES QUALITATIVES	439
4.2.3	ANÀLISI DE LES DADES	445
4.3	RESULTATS I ANÀLISI DE LES ENTREVISTES EN PROFUNDITAT A RESPONSABLES DE CENTRES DE SECUNDÀRIA I COORDINADORS DE PROJECTES EUROPEUS ALS CENTRES EDUCATIUS	453
4.3.1	ENTREVISTES EN PROFUNDITAT A RESPONSABLES DE CENTRES EL CURS 1997-1998	453
4.3.2	ENTREVISTES A COORDINADORS DE PROGRAMES COMENIUS EL JUNY DE 2003	459
4.4	ALTRES DADES IL·LUSTRATIVES : ACCIONS DESENVOLUPADES PER INSTITUCIONS EDUCATIVES DEL TARRAGONÈS	465
4.4.1	DELEGACIÓ TERRITORIAL D'ENSENYAMENT A TARRAGONA	466
4.4.1.1	DELEGACIÓ TERRITORIAL	466
4.4.1.2	CENTRE DE RECURSOS DEL TARRAGONÈS.	477
4.4.2	UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI (URV)	483
4.4.2.1	INSTITUT DE CIÈNCIES	

DE L'EDUCACIÓ (ICE)	484
4.4.2.2 CENTRE DE DOCUMENTACIÓ EUROPEA (CDE)	485
4.4.2.3 OFICINA DE RELACIONS INTERNACIONALS (ORI)	487
4.4.2.4 FUNDACIÓ URV	495
4.4.2.5 LA DIMENSIÓ EUROPEA EN ALGUNS CURRÍCULUMS DE LA URV	499
5. CONCLUSIONS, PROPOSTES I CONSIDERACIONS FINALS	513
5.1 CONCLUSIONS	517
5.2 PROPOSTES	523
5.3 CONSIDERACIONS FINALS	527
5.3.1 REFLEXIÓ FINAL	527
5.3.2 ELS LÍMITS DE LA INVESTIGACIÓ	528
5.3.3 FUTURES LÍNIES D'INVESTIGACIÓ	529
6. BIBLIOGRAFIA, ÍNDEX I ANEXOS	533
6.1 BIBLIOGRAFIA	535
6.1.1 LLIBRES	535
6.1.2 OPUSCLES	542

6.1.3	TRÍPTICS I DÍPTICS	544
6.1.4	ARTICLES DE PREMSA	545
6.1.4.1	DIARIS	545
6.1.4.2	REVISTES	550
6.1.4.3	PÀGINES WEB DE REVISTES I DIARIS ELECTRÒNICS	551
6.1.5	DOCUMENTS EN LÍNIA	553
6.1.6	PÀGINES WEB CONSULTADES	555
6.1.7	DOCUMENTACIÓ OFICIAL	566
6.1.7.1	TRACTATS EUROPEUS	566
6.1.7.2	EUROPA I EDUCACIÓ	566
6.1.7.3	LLEIS ESTATALS	567
6.2	ÍNDEX DE GRÀFICS, QUADRES I ABREVIATURES	568
6.2.1	GRÀFICS	568
6.2.2	QUADRES	570
6.2.3	ABREVIATURES I SIGLES	571
6.3	ANNEXOS	573
6.3.1	ANNEX I	573
6.3.1.1	QÜESTIONARI DELS ALUMNES.....	573

6.3.1.2	MANUAL DE CODIFICACIÓ NUMÈRICA DEL QÜESTIONARI DELS ALUMNES	579
6.3.1.3	QÜESTIONARI DELS PROFESSORS	585
6.3.1.4	MANUAL DE CODIFICACIÓ NUMÈRICA DEL QÜESTIONARI DELS PROFESSORS	595
6.3.1.5	RESPOSTES RECOLLIDES EN LA SEVA TOTALITAT A LES PREGUNTES OBERTES DELS QÜESTIONARIS DELS ALUMNES	605
6.3.2	ANNEX II (CD)	617
	ANNEX II.A : TRACTATS EUROPEUS	
	ANNEX II.B : EUROPA I EDUCACIÓ	
	ANNEX II.C : LLEIS ESTATALS D'EDUCACIÓ	